

[VERZEKERINGEN]

Kostbare bezittingen verzekeren

Als u eigenaar bent van kunstvoorwerpen, waardevolle verzamelingen, antiek of juwelen, is het een goed idee om te kiezen voor een speciale verzekering. De klassieke brandverzekering zou namelijk weleens tekort kunnen schieten.

JUPITER

Er zijn heel wat mensen die kunstvoorwerpen erven of kopen op openbare veilingen, die juwelen cadeau krijgen, enzovoort. Voor welke waarde moeten die voorwerpen worden verzekerd en hoe gaat u best te werk?

Bescherm uw schatten

Alvorens aan verzekeringen te beginnen denken, moet elke particulier (die als goede huisvader handelt, ongeacht of hij een verzamelaar is of niet) zijn uiterste best doen om zijn vermogen van waardevolle voorwerpen (verzamelingen, kunstvoorwerpen, schilderijen, enzovoort) zo goed mogelijk te beschermen. Het doel is ervoor te zorgen dat in geval van een nalatigheid de waarde van de 'oorlogsschat' intact blijft en dat er geen financiële verliezen worden geleden. Het beschermen, schatten en verzekeren van kunstvoorwerpen zijn de drie basisregels die de particulier moet respecteren.

JUPITER

Elke verzamelaar moet een aantal regels respecteren om zijn verzameling te **beschermen**: ze in een vitrine plaatsen; beschermen tegen licht, warmte of vochtigheid; zorgen voor een goede bevestiging; verzekeren van transport en bewaren op een veilige plek.

Hij moet erop letten dat hij de kunstwerken niet blootstelt aan rechtstreeks zonlicht en vooral dat hij kunstwerken of waardevolle voorwerpen niet boven een open vuur bevestigt als dat vuur geregeld gebruikt wordt. Warmte, rook en roet zijn nefast voor kunstvoorwerpen. Bewaar kunstvoorwerpen ook nooit in een kelder of op zolder. Door de temperatuurwijzigingen op die plaatsen raken de voorwerpen snel beschadigd. De kelder is overigens ook de eerste ruimte die getroffen wordt bij een overstroming, terwijl de zolder vaak te kampen heeft met insijpelend water.

De waarde van het vermogen moet worden **geschat**. Wat is de waarde van een kunstwerk? Wat de markt ervoor wil betalen. Vaak ligt de waarde echter lager dan het bedrag dat de eigenaar ervoor wil krijgen. Het is dan ook interessant om een beroep te doen op een expert. Daarvoor kunt u de lijst van onafhankelijke en erkende experts raadplegen op de site van de Associatie van Belgische Experts (www.abex.be) of de Belgische Kamer van Deskundigen in Kunstwerken (www.artexperts.be). De vergoeding van de expert is afhankelijk van de opdracht die u hem toevertrouwt. Het is aangeraden om vooraf met de expert te bespreken hoe het honorarium zal worden berekend (uurtarief, percentage of forfait).

De kunstwerken moeten ook worden **verzekerd**. Maar voor welke waarde? Dat is de grote vraag. Ter informatie: van de 100 schadegevallen is 80% te wijten aan materiële beschadiging (waarvan 70% tijdens het transport), 10% aan volledige verdwijning door brand en 10% aan diefstal.

Voor welke waarde verzekeren?

De klassieke brandverzekering vormt een begin van de oplossing (ze dekt een aantal risico's ter bescherming van uw vermogen: brand, waterschade, diefstal, enzovoort), maar ze houdt alleen rekening met de totale waarde van de roerende goederen en omvat ook bepaalde beperkingen (limieten opgelegd per voorwerp, per juweel of juwelenset, per verzameling, enzovoort). De waardevolle voorwerpen zijn dus niet optimaal verzekerd. Elke verzekeraar hanteert een eigen definitie van een waardevol voorwerp. De ene definitie definieert ze als antieke meubelen, schilderijen, zilverwerk, juwelen, bont, kunstvoorwerpen en verzamelvoorwerpen. Een andere definitie roept de notie van bijzondere voorwerpen op (antieke meubelen, schil-

GETTY

De waarborg van Hiscox omvat diefstal, verdwijning, materiële beschadiging van alle voorwerpen die de verzekerde heeft aangegeven, zelfs tijdens het transport en waar ook ter wereld.

derijen, kunstvoorwerpen, zilverwerk, tapijtwerk, verzamelingen, juwelen, enzovoort). Hoewel de definities van de verzekeraars enigszins verschillen, omvatten ze allemaal de notie van schilderijen, verzamelingen, juwelen, enzovoort. Bovendien verzekeren de klassieke verzekeringspolissen de eigenaar van een zeldzaam of kostbaar voorwerp (schilderij, antiek meubel, verzameling) meestal voor de vervangingswaarde en zelden voor de venale waarde (zie kaderstuk hieronder).

Als de waarde van een van de waardevolle voorwerpen hoger ligt dan 15.000 tot 20.000 euro, heeft de verzekerde er alle belang bij om voor een ander type verzekering te kiezen. Er zijn in dat geval twee mogelijkheden.

Verzekering in werkelijke waarde: de verzekerde stelt een lijst op van de kunstwerken die hij wenst te verzekeren en te schatten. Er wordt dus geen enkele expertise uitgevoerd bij het afsluiten van het contract. Als er een schadegeval optreedt, zal de maatschappij haar expert sturen. Behoudens een tegenexpertise zal zijn verslag de basis vormen voor de berekening van de schadevergoeding. In dat geval ligt de bewijslast met betrekking tot het bestaan en de waarde van de beschadigde of gestolen werken bij de verzekerde. Als u dus voorwerpen met een hoge waarde bezit, moet u een dossier samenstellen waarin u zoveel mogelijk informatie opneemt (inventaris, foto's, expertise(s), auteur, herkomst, authenticiteitscertificaat, factuur, defecten, bewaarplaats, enzovoort). Dat zal bijzonder goed van pas komen in geval van diefstal.

Verzekering in aangenomen waarde: dit soort verzekering vereist een akkoord over de waarde van het te verzekeren goed. De verzekerde kent vaak een subjectieve en emotionele waarde toe aan het kunstwerk, in tegenstelling tot de expert aangeduid door de maatschappij. Er moet dus een consensus worden bereikt over de waarde ►►►

Venale waarde en vervangingswaarde

Deze waarden worden op de volgende manier gedefinieerd:

- ◆ **venale waarde:** prijs verkregen in geval van verkoop onder normale omstandigheden;
- ◆ **vervangingswaarde:** aankoopprijs van een identiek of gelijkaardig goed op de Belgische markt op de dag van het schadegeval.

[VERZEKERINGEN] DURE INBOEDEL VERZEKEREN

die de basis zal vormen van het contract. Deze polissen zijn iets duurder (er is een expertise vereist), maar de vastgestelde of eventueel later aangepaste schadevergoeding zal bij een schadegeval niet in vraag worden gesteld. De verzekerde krijgt de vergoeding dan ook snel op zijn rekening gestort.

'Alle risico's behalve'

Om uw waardevolle voorwerpen te verzekeren, kunt u kiezen voor een allriskverzekering 'waardevolle voorwerpen'. Die is van het type 'Alle risico's behalve', wat wil zeggen dat alle risico's gedekt zijn met uitzondering van bepaalde gebeurtenissen die duidelijk in de algemene voorwaarden staan omschreven. De regel is dus: verzekering met uitsluitingen (uitsonderingen)!

Er zijn heel wat algemene verzekeraars die een dergelijke verzekering in hun gamma hebben opgenomen. Maar er bestaan ook een aantal specialisten op het gebied van verzekering van waardevolle voorwerpen. Een daarvan is Hiscox. Die maatschappij biedt de verzekering *Fine Art by Hiscox* aan (van het type 'Alle risico's behalve'). De kenmerken van de verzekering zijn:

- ↳ de voorwerpen zijn gedekt volgens de aangenomen waarde en dat overal ter wereld. De verzekerde kan zijn eigen lijst van waardevolle goederen opstellen tot 12.500 euro per juweel en tot 25.000 euro voor elk ander voorwerp;
- ↳ de waarborg omvat diefstal, verdwijning, materiële beschadiging van alle voorwerpen die de verzekerde heeft aangegeven, zelfs tijdens het transport (70% van de kunstwerken raakt beschadigd tijdens het transport), waar ook ter wereld. Ook het onopzettelijk breken van breekbare voorwerpen maakt deel uit van de waarborg;
- ↳ dankzij een automatische bijkomende waarborg van 25% van de verzekerde waarde kunnen nieuwe aanwinsten 60 dagen in de dekking worden opgenomen;
- ↳ als het voorwerp gedeeltelijk beschadigd is, heeft de verzekerde de keuze tussen herstelling, vervanging of betaling van de tegenwaarde in geld. De verzekeraar verzekert eveneens het waardeverlies: als een waardevol voorwerp beschadigd raakt, herstelt Hiscox niet alleen het voorwerp, maar keert het ook een bedrag uit dat overeenkomt met het eventuele waardeverlies;
- ↳ in geval van totaal verlies of verdwijning betaalt de verzekeraar zonder discussie de verzekerde waarde (zoals opgenomen in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst). Bovendien voorziet het contract, dat gebaseerd is op een vertrouwensrelatie, geen enkele vrijstelling bij een schadegeval;
- ↳ als de goederen verzekerd zijn zonder te zijn gespecificeerd in een inventaris, zullen ze worden vergoed op

De verzekerde kent vaak een subjectieve en emotionele waarde toe aan het kunstwerk, in tegenstelling tot de expert aangeduid door de maatschappij.

basis van de waarde die er door de kunstmarkt aan wordt toegekend;

↳ Hiscox heeft een instrument ontwikkeld (beschikbaar in Groot-Brittannië) waarmee verzekeraars en handelaars op een meer nauwkeurige manier de waarde van een kunstverzameling kunnen bepalen: de *HAMR Index (Hiscox Art Market Research)*. Daarmee kan worden nagegaan of de kunstenaar over- of onderverzekerd is wanneer de waarde van een kunstvoorwerp aanzienlijk geschommeld heeft.

Dit instrument maakt het mogelijk om ernstigste dekkingproblemen te voorkomen;

↳ het contract richt zich tot kunstverzamelaars met een kunstpatrimonium ter waarde van minimaal 100.000 euro. De minimale premie bedraagt 250 euro per contract. Meer algemeen bedraagt de premie tussen de 2 en 3 promille (marktgemiddelde) van de waarde van het kunstwerk. ■

Laurent Feiner

Enkele tips

- ◆ Als u kunstwerken bezit, kunt u die beter verzekeren via een gepersonaliseerde bescherming, die verder gaat dan een klassiek brandverzekeringscontract. Een contract op maat is dus aanbevolen. De kunstwerken zullen worden verzekerd volgens de aangenomen waarde, werkelijke waarde of een combinatie van beide soorten verzekeringen.
- ◆ Zorg ervoor dat uw verzameling overal ter wereld verzekerd is. Ter informatie: de kostprijs van het transport (het brengen van kunstwerken van de ene tentoonstelling naar de andere of van het ene museum naar het andere) en van de verzekeringen is de voorbije tien jaar drie keer zo duur geworden.
- ◆ Als u een werk uitleent aan een museum of tentoonstelling, vergeet dan niet om het kunstwerk te verzekeren volgens het principe 'Alle risico's - van nagel tot nagel'. In dat geval is het kunstwerk verzekerd tijdens het transport van en naar het museum of de tentoonstelling. De goederen zijn verzekerd vanaf hun vertrek tot aan hun terugkeer.
- ◆ Vergeet niet om voor u de voorgestelde verzekeringspolis aanvaardt, de exacte inhoud te controleren van zowel de algemene als de bijzondere voorwaarden: de vastgestelde verzekerde waarde, de verplichtingen bij een schadegeval, de details van 'alle risico's', de details van de uitzonderingen, de dekkingperiode van de polis, enzovoort. Een gewaarschuwde verzekerde is er twee waard!